

Olweusprogrammet

Tema i samtalegruppene
og klassemøtet

Mobbing eller vennskapelig erting?

Mobbing eller vennskapelig erting?

Hva er
mobbing
?

Hva er
vennskapelig
erting?

Alle barn kan være uenige en gang i blant,
men når utvikler erting seg til mobbing?

Hva er krenkende ord og handlinger?

- Alle har rett til et godt skole- og klasse miljø!
- Ingen skal settes for krenkende ord og handlinger!
- Hva som er krenkende ord og handlinger, må knyttes til elevens *opplevelse* av det som skjer
 - Er opplevelsen til den som blir utsatt knyttet til en følelse av *ubehag* eller ikke?
- Hensikten med ertingen avgjør om den er vennligsinnet eller ondskapsfull
- Jf kapittel 9a i Opplæringsloven

Mobbing eller vennskapelig erting?

- Den som ertes rettferdiggjør ofte ertingen med at “det var bare en spøk”, “jeg bare tullet”, ”vi bare leker”, ”det var bare på gøy” og lignende
- Sarkasme og latterliggjøring er ikke en morsom måte å erte på og blir vanligvis oppfattet som svært sårende
- Les også i Lærerveiledningen Kapittel 4.

Vennskapelig erting

- Likeverdig maktforhold
- Skjer mellom venner
- Nøytralt tema
- Har til hensikt å være lekende, ikke å skade
- Hensikten er å inkludere i gruppen
- Det er morsomt, og mottakeren opplever det som morsomt
- Deltakerne tar lett motsatte roller

Ondskapsfull erting

- Ubalanse i maktforhold
- Vanligvis ikke venner
- Sensitivt tema
- Har til hensikt å provosere fram bråk og spetakkel
- Hensikten er å ekskludere fra gruppen
- Bruker sarkasme og latterliggjøring slik at det framprovoseres en negativ reaksjon fra den det går utover

Den typiske mobberer vil

- Erte på en ekkel måte ved å
 - håne og bruke skjellsord
 - bruke nedsettende ord og klengenavn
 - herse med og gjøre narr av
 - le av
 - latterliggjøre
 - ydmyke
 - skubbe, sparke, slå
 - ødelegge ting som tilhører andre elever

Sensitive tema

- Kropp:
 - tykk
 - tynn
 - kort
 - høy
- Utseende:
 - hår
 - klær
 - hud
- Etnisk bakgrunn:
 - religion,
 - hudfarge,
 - nedsettende bemerkninger om etnisk bakgrunn
- Fysiske egenskaper
- Muligheter og begrensninger
- Akademiske evner
 - Muligheter og begrensninger

Prosess (1)

- Kort innledning med utgangspunkt i definisjonen av mobbing
 - Utdyp temaet slik at elevene vet forskjellen på mobbing og erting
- Skriv problemstillingen på tavla;
 - ”Alle barn kan være uenige en gang i blant - men når utvikler erting seg til mobbing?”
- La elevene sitte en liten stund med sine tanker og funderinger om temaet

Prosess (2)

- Ta en runde i gruppa og la elevene fortelle om hva de har tenkt
- Samtal om og drøft temaet
 - Forsøk å se temaet fra ulike synsvinkler
- Husk å skrive et kort referat som kan danne utgangspunkt for fortsatt drøfting på neste Olweus-møte

Alternativ prosess (3)

- La elevene først sitte en stund for seg selv og fundere
- La elevene deretter skrive ned sine tanker og funderinger – gi også åpning for at de kan tegne
- La elevene fortelle om hva de har skrevet og vise hva de har tegnet
- Samtal om og drøft temaet
 - Forsøk å se temaet fra ulike synsvinkler
 - Heng opp tegningene, lag en collage eller lignende
 - De skriftlige tekstene kan eventuelt leses opp
 - Lag situasjonsspill ut fra det som er skrevet og tegnet

Forslag til problemstillinger (1)

- Hva er verbal mobbing?
- Hvilke krenkende ord *vet* dere er blitt sagt til andre elever på skolen?
- Hvilke krenkende ord *tror* dere er blitt sagt til andre elever på skolen?
- Nevn eksempler på
- vennskapelig erting
- ondskapsfull erting
- Hva er forskjellen på vennskapelig og ondskapsfull erting?
- Hvordan kan erting utvikle seg til mobbing?

Forslag til problemstillinger (2)

Hva er det som gjør at noen erter andre på en ondskapsfull måte?

Hvordan tror dere det oppleves for den som blir utsatt for ondskapsfull erting?

Se også tipset **Christian & Gunilla**:
Hva er det som gjør at vi
kommenterer andres utseende?